

РЕШЕНИЕ

№ 85

гр. София, 09 ноември 2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, I НО, в публично заседание на двадесет и девети април през две хиляди двадесет и втора година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: **МИНА ТОПУЗОВА**
ЧЛЕНОВЕ: **СПАС ИВАНЧЕВ**
 ДЕНИЦА ВЪЛКОВА

при секретаря.....Мира Недева.....и в присъствието на
прокурора.....Антоанета БЛИЗНАКОВА.....изслуша
докладваното от Председателя касационно дело № 244 по описа за 2022г.

Производството е образувано по касационен протест на прокурор при апелативна прокуратура гр. Пловдив срещу решение № 26 от 15.02.2022г., постановено по внохд № 608/21г. на Пловдивски апелативен съд.

В протеста се релевира касационно основание по чл. 348, ал.1, т.1 от НПК. Оспорват се изводите за липса на съставомерност от обективна страна на признаците на съставите на престъпление по чл.282, ал.2 от НК. Изтъква се, че осъщественото от подсъдимия се е отразило на правилното функциониране на работата в сектор „Пътна полиция“ – Пазарджик; станало е достояние на служителите и ги е демотивирало в дейността им. Изразява се и несъгласие с изводите на инстанционните съдилища, че престъплението по чл.283 във вр. с чл.26, ал.1 от НК е малозначително по смисъла на чл.9, ал.2 от НК. В тази насока се изтъква, че обществените отношения, свързани с безопасността на движението, са приоритетни, а инцидентен случай на ходатайство от страна на Началник сектор спрямо подчинените му разкрива по - висока степен на обществена опасност, което изключва възможността случаят да се счете за маловажен. Предлага се отмяна на атакуваното решение и връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на апелативния съд.

Прокурорът от ВКП не поддържа протеста. Счита, че при постановяване на въззивното решение е извършен анализ на доказателствата, който не страда от процесуални пороци, а фактическите изводи са формирани на база на верен прочит на събраните доказателства, което сочи на неоснователност на оплакването за нарушение на закона.

Защитникът на подсъдимия Т. Т. – адв. Р. П. намира подадения протест за процесуално недопустим, тъй като се сочи нарушение на закона, което се подкрепя с доводи за необоснованост, въпреки неоспорената фактическа обстановка. Счита решението на апелативния съд за законосъобразно и постановено при липсата на процесуални нарушения. Поддържа и доводите, изложени в писмено възражение, прието на основание чл.351, ал.4 от НПК.

В последната си дума подсъдимият Т. Т. моли за потвърждаване на въззивното решение.

Върховният касационен съд, за да се произнесе, взе предвид следното:

С присъда № 260021 от 15.10.2021г., постановена по нохд № 67/2021г., по описа на Пазарджишки окръжен съд, подсъдимият Т. Р. Т. е признат за невинен в това, че:

1. На 19.12.2014г. в [населено място] в качеството си на длъжностно лице - Началник Сектор „Пътна Полиция“ към отдел „Охранителна полиция“ при ОДМВР гр. Пазарджик да е нарушил служебните си задължения, произтичащи от чл.159 ал.2 от ЗДвП /да спазва императивната законова разпоредба гражданите да получават от съответната структура на МВР на Р.Б. и в частност от Сектор „Пътна Полиция“ към отдел „Охранителна полиция“ при ОДМВР гр. Пазарджик свидетелство за управление след заплащане на дължимите глоби/, като поставил резолюция „Удовлетворявам молбата на К. Р.“ върху молба на К. К. Р. от 19.12.2014г. до Началника на Сектор „Пътна Полиция“ към отдел „Охранителна полиция“ при ОДМВР гр. Пазарджик за получаване на СУМПС с номер[ЕИК], без последният да е заплатил изцяло дължимите глоби в размер на 810.00 лева, с цел да набави за друго - К. К. Р. от [населено място] облага - същият неправомерно да получи издадено СУМПС с номер[ЕИК] и да не заплати към датата на получаването на документа дължимите глоби в размер на 810.00 лева и от това да са настъпили значителни вредни последици - неправомерно получаване на СУМПС с номер[ЕИК] от К. Р. на 19.12.2014г. и незаплащане към датата на получаването на документа дължимите глоби в размер на 810.00 лева, както и смущения в нормалното функциониране на Сектор „Пътна Полиция“ към отдел „Охранителна полиция“ при ОДМВР гр. Пазарджик при изпълнение на задачите по спазване на реда за издаване на документите за правоуправление на водачи на МПС и разколебаване на доверието на служителите и гражданите в него, поради което е оправдан по обвинението за престъпление по чл.282 ал.2 вр. ал.1 от НК;

2. На 14.07.2016г. в [населено място] в качеството си на длъжностно лице - Началник Сектор „Пътна Полиция“ към отдел „Охранителна полиция“ при ОДМВР гр. Пазарджик да е нарушил служебните си задължения, произтичащи от чл.12а, ал.1, т.3 от Наредба № 1-45/24.03.2000г. за първоначална регистрация на превозно средство с регистрация в държава - членка на ЕС /да спазва императивната законова разпоредба първоначалната регистрация на превозно средство в съответната структура на МВР на Република България и в частност в Сектор „Пътна Полиция“ към отдел „Охранителна полиция“ при ОДМВР гр. Пазарджик с регистрация в държава - членка на ЕС или на ЕИП да се извършва след представен изискуем набор от документи вкл. свидетелство за регистрация - част I и част II, издадени от съответния компетентен орган на държавата - членка на ЕС или на ЕИП/, като е разпоредил извършването на първоначална /постоянна/ регистрация на лек автомобил „О. А.“ с VIN- W. /внос от Кралство Швеция /по заявление на А. Д. Д. за първоначална регистрация на автомобила, без последният да е представил горната половина на част II от свидетелството за регистрация на моторно превозно средство /СРМПС/ на шведските власти, с цел да набави за друго А. Д. Д. от [населено място] облага - същият да получи неправомерно първоначална регистрация за лек автомобил „О. А.“, с VIN- W. и от това да са настъпили значителни вредни последици - осъществяване на неправомерна първоначална регистрация на лек автомобил „О. А.“, с VIN- W., както и смущения в нормалното функциониране на Сектор „Пътна полиция“ при ОДМВР гр. Пазарджик при изпълнение на задачите по спазване на реда за регистрацията на пътни превозни средства, компрометиране на авторитета му и разколебаване на доверието на служителите и гражданите в него, поради което е оправдан по обвинението по чл.282 ал.2 вр. ал. 1 от НК;

3. За времето от 15.06.2016 г. до 27.07.2016 г. в [населено място] и [населено място], при условията на продължавано престъпление, като длъжностно лице - Началник Сектор „Пътна Полиция“ към отдел „Охранителна полиция“ при ОДМВР гр. Пазарджик да е използвал служебното си положение, за да набави за друго противозаконна облага, както следва:

- На 15.06.2016г. в [населено място] е използвал служебното си положение, като телефонира на Б. В. Б. /полицейски инспектор в група „Пътен контрол“ на Сектор „Охранителна полиция“ към РУ-Велинград/ с искане да се обади на Т. К. У. /младши автоконтрольор в група „Охранителна полиция“ към РУ-Велинград/ да не съставя АУАН на проверяваното от него лице Б. М. К. за констатираното нарушение по чл.483 ал.1 т.1 от Кодекса за застраховането, за да набави за друго — Б. М. К. от [населено място] противозаконна облага - да не бъде образувано срещу него административнонаказателно производство за нарушение по чл. 483 ал.1 т.1 от КЗ, да не бъде санкциониран по административен ред и да не заплати глоба в размер на 250 лева, предвидена в нормата на чл.638 ал.1 т.1 от КЗ;

- На 27.07.2016 г. в [населено място] е използвал служебното си положение, като телефонира на И. А. К. /младши автоконтрольор в група „Организация на движението, пътен контрол и превантивна дейност“ на Сектор „Пътна Полиция“ към Отдел „Охранителна полиция“ при ОДМВР-Пазарджик/ с искане да не съставя АУАН/Ф. на проверяваното от него лице Д. Б. С. от [населено място] за констатираното нарушение по чл.6, т.1 от ЗДвП, за да набави за друго - Д. Б. С., противозаконна облага - да не бъде образувано срещу него административно наказателно производство за нарушение по чл.6, т.1 от ЗДвП, да не бъде санкциониран по административен ред и да не заплати глоба в размер на 30 лева, предвидена в нормата на чл.183, ал.3, т.5 от ЗДвП, поради което е оправдан по обвинението за престъпление по чл.283 във вр. с чл.26, ал.1 от НК.

Срещу постановената присъда е подаден протест от прокурор при Окръжна прокуратура гр. Пазарджик с искане за отмяна на присъдата и постановяване на нова, с която подсъдимият Т. да бъде признат за виновен по повдигнатите му обвинения. С решение № 26 от 15.02.2022г., постановено по внохд № 608/21г. по описа на Пловдивски апелативен съд първоинстанционната присъда е потвърдена.

Върховният касационен съд, като обсъди доводите на страните и в пределите на чл. 347 ал.1 от НПК, намери следното :

Протестът е процесуално допустим, тъй като е подаден от легитимирана да обжалва решението страна в предвидения законов срок, а в него се сочи касационно основание по чл.348, ал.1, т.1 от НПК.

Разгледан по същество, протестът е неоснователен.

Фактическите обстоятелства, приети за установени от инстанционните съдилища, са идентични и не се оспорват от страните.

Съображенията за липса на елементи от обективния състав на престъплението по чл.282, ал.2 от НК, изложени във въззивното решение, относно обвинението по п.1 от обвинителния акт се споделят и от настоящия касационен състав. За да е налице осъществено престъпление по този текст от НК, се изисква от деянието да са настъпили значителни вредни последици. Значителните вредни последици се определят от абсолютната стойност на материалните щети и тези от неимуществен характер. Щетите от неимуществен характер се изразяват в степента на увреждане на нормалното функциониране на съответния държавен орган. В случая сумата от 810 лв., на колкото са възлизали наложените глоби по наказателни постановления на К. Р., сама по себе си не може да бъде приета като значителна щета, още повече, че макар със закъснение майката на свидетеля е заплатила глобите към КАТ. Твърдението за настъпили щети от неимуществен характер,

свързани с нарушаване функционирането на сектор „Пътна полиция“ не е подкрепено с доказателства, както правилно е отбелязал и въззивният съд. Напротив – от показанията на свидетелите С., П. и Д. е установено, че случаят е бил инцидентен, а от действията на подсъдимия не са произтекли проблеми или затруднения в работата на сектора. Доводите в протеста, че несъбираемостта на глобите към КАТ може да се тълкува като вредна последица няма как да бъдат възприети, тъй като в рамките на наказателното производство може да бъде търсена наказателна отговорност от извършителя за конкретно осъществено от него престъпление. Мотивите във въззивното решение, че подсъдимият не би могъл да носи наказателна отговорност и по чл.282, ал.1 от НК, също следва да бъдат споделени, за което не е необходимо повтарянето на изложените съображения. В допълнение следва да се отбележи, че основният състав на престъплението по служба изисква наличието на специална цел у дееца - да набави за себе си или за друго облага или да причини другиму вреда. В случая неопровергани от други доказателства са обясненията на подсъдимия, че е разпоредил да бъде издадено СУМПС на св. Р. за да му даде възможност да работи, за да може да издържа семейството си и да плати наложените му преди това глоби. Поставената резолюция върху молбата на свидетеля „удовлетворявам молбата на К.Р., да се провери дали същият е платил глобите си на 01.04.2015г.“ подкрепя извода, че макар подсъдимият да е нарушил служебните си задължения, не е имал за цел набавянето на облага за свидетеля Р.. Липсата на елемент от състава на престъплението по чл.282, ал.1 от НК закономерно е довело до оправдаването на подсъдимия.

Изводите на апелативния съд за липса на осъществено от обективна страна престъпление по чл.282, ал.2 от НК от страна на подсъдимия по п.2 от обвинителния акт, също се споделят от касационната инстанция. Съгласно приетите за установени факти от съдилищата, резолюцията с която е разпоредено извършването на регистрация на л.а. „О. А.“, е поставена от св. А. Б., който е отговарял пряко за регистрацията на МПС в сектор „Пътна полиция“. Пред първоинстанционния съд същият свидетел е заявил, че няма спомен подсъдимият да му е разпореждал извършването на тази регистрация (л.109 - гръб от нохд № 67/21г. на Пазарджишки окръжен съд). Несъмнено е установено също, че към 14.07.2016г., когато е разпоредено извършването на регистрацията на същия автомобил, не е съществувала пречка за това предвид получения на още на 04.08.2015г. отговор от компетентните власти на Кралство Ш., че се разрешава регистрацията на посоченото МПС. Тезата в протеста, че деянието е съставомерно, тъй като подсъдимият разпоредил регистрацията в нарушение на служебните си задължения, без да знае за полученото от шведските власти разрешение за това, е в разрез с основни постулати на наказателното право. Както е известно от теорията, субективната представа на дееца, че върши нещо престъпно, когато деянието обективно не е общественоопасно, не може да ангажира наказателната му отговорност, тъй като субективната оценка не може да измени обективното положение.

По отношение на п.3 от обвинителния акт инстанционните съдилища са констатирани, че подсъдимият формално е осъществил състава на престъпление по чл.283 във вр. с чл.26, ал.1 от НК, но са приели че обществената опасност на извършеното е явно незначителна, поради което деянието не съставлява престъпление по смисъла на чл.9, ал.2 от НК. В мотивите на въззивното решение (л.15 –л.16) са изложени подробни аргументи за явната незначителност на осъществените от подсъдимия деяния, с които касационният съд се съгласява и не счита за необходимо да повтаря. Доводите в протеста, че служебното положение на

подсъдимия Т. като началник Сектор „Пътна полиция“ изключва възможността да се приложи чл.9, ал.2 от НК, тъй като негово задължение било да контролира дейността на подчинените към спазване на закона, не могат да бъдат споделени. Чл.9, ал.2 от НК е принципно приложим за всички престъпления, посочени в особената част от НК, като степента на обществената опасност се преценява с оглед обекта; характера и степента на засягането на обществените отношения и качествата на субекта. Изложените съображения относно приоритетното значение на обществените отношения, свързани с безопасността на движението не могат да представляват аргумент за липсата на малозначителност на деянията по чл.283 от НК, тъй като обект на защита по този текст от наказателния кодекс е правилното и нормално функциониране на държавния и обществен апарат. Проведените от подсъдимия два телефонни разговора с подчинени нему лица за да не бъде търсена административна отговорност за непредставено удостоверение за сключена застраховка „гражданска отговорност“ от св. К. и извършване на забранен завой наляво от св. С., не сочат на завишена степен на обществена опасност. Касае се за две инцидентни прояви, които не са довели до нарушение или смущение в работата на сектор „Пътна полиция“, доколкото и според показанията на свидетелите У. и К. се касае до нарушения на ЗДВП, които не са създавали опасност за движението.

Съображенията в протеста, че заемащата от подсъдимия длъжност към момента на осъществяване на деянията – началник Сектор „Пътна полиция“ сочала на по-висока степен на обществена опасност, което изключвало малозначителността на деянието, също не могат да бъдат възприети. Поначало субект на престъплението по чл.283 е длъжностно лице, което заема служебно положение, даващо му възможност да го използва за набавянето на противозаконна облага за себе си или за друго. В случая, ако подсъдимият не е заемал посочената длъжност, не би могъл да осъществи обективно от формална страна посочения по - горе състав на престъпление. В този смисъл в случая особеното качество на дееца е от значение за съставомерността на деянието, а не сочи на завишена степен на обществената му опасност. С оглед характеристикните данни за подсъдимия не може да бъде направен извод и за завишена степен на лична обществена опасност.

По така посочените съображения касационният съд намери, че с оправдаването на подсъдимия Т. Т. по повдигнатите му обвинения, законът е приложен правилно.

Предвид изложеното и на основание чл. 354, ал. 1, т. 1 от НПК, ВКС, I НО,

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 26 от 15.02.2022г., постановено по внохд № 608/21г. на Пловдивски апелативен съд.

Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: